

MUZEUM
sztuki
nowoczesnej
w Warszawie
M

12.02–17.05.2015

ul. Emilii Plater 51,
00-124 Warszawa
artmuseum.pl

godziny otwarcia:/
opening hours:
wtorek-niedziela/
Tuesday-Sunday
godz. 12.00-20.00/
12 am - 8 pm

Wstęp wolny/
Admission free

kurator/curator: Éric de Chassey

współpraca kuratorska/associate curator:
Marta Dziewańska

kuratorka części archiwalnej/curator of the archival
part: Dorota Jarecka

asysta/assistant: Szymon Maliborski
producentka/ producer: Katarzyna Białach

projekt wystawy/exhibition design: Jakub Antosz,
Marcin Kwietowicz, Grażyna Stawicka, Michał Ziętek
opracowanie graficzne/graphic design: Błażej Pindor

Współorganizatorem wystawy jest Muzeum Narodowe
– Centrum Sztuki im. Królowej Zofii w Madrycie/
The exhibition is co-organised by the Museo Nacional
– Centro de Arte Reina Sofía in Madrid

Współorganizator/Co-organisation:

Partner/Partner:

Opiekun prawny/Legal advisor:

Współpraca/Collaboration:

Mecenas Kolekcji Muzeum/
Patron of the collection:

Opiekun medialny/Communication:

Patroni medialni/Media partners:

Abstrakcja - mężczyzna, 1948–1949, kolekcja prywatna, dzięki uprzejmości Fundacji
Andrzeja Wróblewskiego/Abstraction - Man, 1948–49, private collection, courtesy
Andrzej Wróblewski Foundation

ANDRZEJ WRÓBLEWSKI: RECTO / VERSO. 1948–1949 1956–1957

ANDRZEJ WRÓBLEWSKI: RECTO / VERSO.
1948–1949, 1956–1957

Andrzej Wróblewski (1927–1957) jest niewątpliwie jednym z najważniejszych polskich artystów XX wieku. To z jednej strony malarz zaangażowany w socrealizm, a z drugiej - autor eksperymentów formalnych z pogranicza abstrakcji i twórcą niezwykle sugestywnej wizji wojny i degradacji człowieka. Jego bogata i niezwykle zróżnicowana twórczość powstała w bardzo krótkim czasie (niespełna 10 lat), w bardzo niespokojnych czasach.

Wystawa „Andrzej Wróblewski: Recto / Verso. 1948–1949, 1956–1957” skupia się na dwóch momentach jego twórczości: na samym jej początku, kiedy artysta wymyśla dopiero swój język malarski (1948–1949) i na samym jej końcu, kiedy, po okresie wiary i dobrowolnego podporządkowania się wytycznym stalinowskiego socrealizmu, próbuje on określić się na nowo: zacząć od nowa jeszcze raz (1956–1957). Oba te momenty połączzone są w twórczości Wróblewskiego (pod względem tematu i formy) poprzez wyjątkowe podejście do wpisywania się tak w nowoczesność jak w awangardę, a liczne dwustronne obrazy i prace na papierze tworzone w tym czasie są materialnym znakiem jego rozdarcia pomiędzy politycznym zaangażowaniem a artystycznym eksperymentem.

Narracja wystawy została zbudowana w oparciu o dwustronne prace Andrzeja Wróblewskiego, które dotąd najczęściej pokazywane były jednostronnie: prymat jednej z nich ustalany był decyzjami właścicieli obrazów i kuratorów. Jednak używanie przez artystę obu stron płótna czy papieru trudno uznać za przypadek, zbieg okoliczności, czy wybór czysto ekonomiczny. Ważne spojrzenie na te prace pozwala czytać dwustronność jako swoisty program twórczości Andrzeja Wróblewskiego: artysta każe się im uzupełniać, podważać i wzajemnie komplikować. Tego rodzaju współobecność dwóch najczęściej skrajnie innych (formalnie i treściowo) wypowiedzi to też przewrotny sposób stawiania widza przed wyborem preferowanej strony dzieła uznając jednocześnie istnienie obu obrazów będących dwoma problematami, i dwoma rozwiązaniami. To również wyraz przekonania, że artysta jest aktywnym uczestnikiem rzeczywistości, a zadaniem jego sztuki jest proponowanie tymczasowych rozwiązań. Bogaty wybór prac na papierze i jednostronnych płócien prezentowanych na wystawie dodatkowo rozwija i wzbogaca katalog motywów, kluczowych dla artysty w danym momencie twórczości. Wielowarstwowe rozdarcie tak materialnie obecne w sztuce Andrzeja Wróblewskiego staje się ucieleśnieniem filozoficznych pytań i artystycznych odpowiedzi zrodzonych po drugiej wojnie światowej. A bezkompromisowość w mierzaniu się z niedającymi się pogodzić sprzecznościami czyni dzieło Andrzeja Wróblewskiego bardzo współczesnym.

Wystawa „Andrzej Wróblewski: Recto / Verso. 1948–1949, 1956–1957” to pierwsza monograficzna wystawa artysty przygotowywana przez zagranicznego badacza. Jest ona pokłosiem seminarium badawczego i międzynarodowej konferencji poświęconych Andrzejowi Wróblewskiemu organizowanych w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie w 2012 i 2013 roku. Kurator wszystkich tych wydarzeń, jest wybitnym badaczem malarstwa powojennego, dyrektorem Akademii Francuskiej w Rzymie – Villa Medici (od 2009 roku) oraz profesorem historii sztuki nowoczesnej w École Normale Supérieure w Lyonie. Éric de Chassey jest również autorem wielu publikacji poświęconych europejskiej i amerykańskiej sztuce powojennej – badania, które zostały zebrane w przełomowej wystawie „Starting from scratch, as if painting had never existed before” („Zaczynając od zera, tak jakby malarstwo nigdy nie istniało”) zorganizowanej na przełomie 2008 i 2009 w Musée des Beaux-arts w Lyonie.

Wystawę uzupełnia szereg spotkań z artystami (m.in. z Lucem Tuymansem, Wilhelmem Sasnałem, Markiem Sobczykiem, Oskarem Dawickim, Andrzejem Wajdą), spacerów po wystawie w towarzystwie historyków sztuki i artystów oraz bogaty program edukacyjny przeznaczony dla dzieci, młodzieży szkolnej i dorosłych.

Wystawie towarzyszy również anglojęzyczna publikacja „Andrzej Wróblewski. Recto/ Verso” pod redakcją Érica de Chassey i Marty Dziewańskiej wydana w serii „Museum under Construction”.

ANDRZEJ WRÓBLEWSKI: RECTO / VERSO.
1948–1949, 1956–1957

Andrzej Wróblewski (1927–1957) is one of the most important Polish artists of the 20th century. Wróblewski was a creator of formal experiments on the border of abstraction and figuration, an artist manifesting an unusually suggestive vision of war and human degradation, based on deep political commitments. His rich, diverse body of work was created over a very brief period (less than ten years), during a distinctly turbulent era.

The exhibition "Andrzej Wróblewski: Recto / Verso. 1948–1949, 1956–1957" concentrates on two phases in his work: its very beginning, when the artist was trying to come up with his own painterly language (1948–1949) and its very end when, after a period of faith in Stalinist socialist realism and voluntary submission to its mandatory guidelines, he attempted to redefine himself, as if starting from scratch again (1956–1957). These two phases are connected in Wróblewski's art, both in subject and form, by a unique and highly personalized approach to modernity and the avant-garde. His numerous double-sided paintings and works on paper created in these periods are the material sign of his being torn between political engagement and artistic experiment.

The narrative of the exhibition is based on Wróblewski's double-sided works, which are usually exhibited one side at a time, with that choice of side decided upon by the paintings' owners and curators. The artist's use of both sides of these canvases or the paper works was not an accident or coincidence, or purely the result of an economic situation. Double-sidedness was a sort of program for Wróblewski and a fitting symbol for all his work: he made the two sides complete one another, and question and complicate the other. This type of dual coexistence, of what are most often extremely different statements both formally and content-wise, is also a pointed way of addressing viewers, who have to literally take sides, while at the same time accepting the existence of both images as two complex problems and two solutions. It is also an expression of the conviction that an artist is an active participant in reality, with the goal of his or her art being the proposal of temporary solutions. The exhibition's additional selection of works on paper and single-sided canvases show the same key motifs being expanded and enriched by Wróblewski at a given juncture in his work. The multilayered divisions, so materially present in Andrzej Wróblewski's art, embody the philosophical questions and artistic answers that arose after the Second World War; while his lack of compromise in facing irreconcilable contradictions and ideological demands makes his work particularly relevant in our contemporary situation.

"Andrzej Wróblewski: Recto / Verso. 1948–1949, 1956–1957" is the first exhibition on the artist of a retrospective scope to be curated by a non-Polish scholar. It is the result of a research seminar and international conference dedicated to Andrzej Wróblewski that were organized in the Museum of Modern Art in Warsaw in 2012 and 2013. Éric de Chassey, curator of those events, is a prominent scholar of postwar painting, the director of the French Academy in Rome – Villa Medici since 2009, and a professor of the history of modern art at the École normale supérieure in Lyon. Éric de Chassey is the author of many publications on European and American postwar art – research that was brought together in the ground-breaking exhibition "Starting from scratch, as if painting had never existed before", organized in late 2008 at the Musée des Beaux-arts in Lyon (France).

The exhibition is accompanied by a series of meetings with artists (i.e. Luc Tuymans, Wilhelm Sasnal, Marek Sobczyk, Oskar Dawicki, Andrzej Wajda), walks through the exhibition in the company of art historians and artists as well as an extended educational programme for children, youth and adults.

The exhibition is also accompanied by "Andrzej Wróblewski. Recto/Verso" – a publication by Éric de Chassey and Marta Dziewańska, published as part of the "Museum under Construction" series.

Andrzej Wróblewski, Rozstrzelany (Rozstrzelanie z gestapowcem), 1949, obraz dwustronny, kolekcja prywatna, dzięki uprzejmości Fundacji Andrzeja Wróblewskiego/ Executed Man (Execution with a Gestapo Man), 1949, double-sided work, private collection, courtesy Andrzej Wróblewski Foundation